

Skólanámskrá Álfhólsskóla

3. bekkur

Efnisyfirlit

Enska.....	3
Íslenska.....	13
Listgreinar	19
Verkgreinar	25
Samfélags- og náttúrufræði.....	30
Skólaíþróttir.....	36
Stærðfræði	41

Enska

Kunnátta í ólíkum tungumálum gegnir mikilvægu hlutverki í vitsmunaprofka einstaklingsins, eykur víðsýni og stuðlar að þroska á öðrum sviðum. Helsti tilgangur tungumálanáms er að nemendur öðlist margvíslega hæfni til að nota viðkomandi tungumál sem verkfæri á fjölbreyttan hátt og við ólíkar aðstæður. Nemendur öðlist hæfni til að tileinka sér inntak í töluðu og rituðu máli og hæfni til að nýta sér þá þekkingu. Þeir eiga að fá tækifæri til að tengja inntak námsins eigin reynslu, aðstæðum og áhugamálum og læra að beita málinu hnökralítið í frásögnum og samskiptum. Námið á að veita nemendum tækifæri til að nota málið á skapandi hátt í ræðu og riti.

Enskan gegnir lykilhlutverki í alþjóðasamskiptum. Sívaxandi samstarf og samvinna Íslendinga við aðrar þjóðir kallar á staðgóða enskukunnáttu sem getur skipt sköpum og þegar þarf að koma íslenskum þekkingariðnaði, sjónarmiðum eða hagsmunum á framfæri á alþjóðamarkaði. Eftir því sem enskan styrkist í sessi sem alþjóðlegt samskiptamál, bæði í atvinnulífi og frístundum, verður gildi góðrar enskukunnáttu augljóst. Upplýsinga- og margmiðlunarheimurinn gerir einnig kröfur um enskukunnáttu. Að auki er mikilvægt að hafa gott vald á ensku þegar í háskólanám er komið þar sem lesefni í íslenskum háskólum er að stærstum hluta á ensku.

Enskukunnátta veitir innsýn í fjölbreyttan menningarheim þeirra þjóða sem hafa ensku sem fyrsta mál og þjóða þar sem enska hefur stöðu annars máls.

Tímafjöldi á viku: 1 kennslustund á viku (40 mín)

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun:

Nemendur vinna að ýmiskonar verkefnum ýmist einstaklingslega eða í hóp. Áhersla er lögð á hlustun, tjáningu og skilning. Verkefni eru löguð að þörfum hvers og eins. Stuðningsfulltrúar og þroskaþjálfar koma inn í námshópa þar sem þörf er á. Viðfangsefnið er nálgast á fjölbreyttan hátt t.d. í gegnum tónlist, leiklestur, beina kennslu, verkefnavinnu, gagnvirka kennslu, leiki, spil o.fl.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Megintilgangur námsmat er að fylgjast með því hvernig nemendum tekst að ná hæfniviðmiðum, stuðla að námshvatningu, örva nemendur til framfara og meta hvaða aðstoð þeir þurfa. Matið byggist á lykilhæfni í námi sem byggir á grunnþáttum í menntun og áhersluþáttum grunnskólalaga. Lögð er áhersla á fjölbreytt námsmat sem gefur heildstæða mynd af hæfni nemandans og gefur honum færi á að sýna þekkingu, leikni og hæfni. Sjá nánar á Mentor.

Grunnþættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþættir menntunar í erlendum tungumálum.

Grunnþáttur	Áhersluþættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	• stuðlar að jákvæðum skólabrag, • sýnir frumkvæði, vinnur sjálfstætt og í hóp, • fær markvissa endurgjöf sem styrkir jákvæða sjálfmynd nemenda.
Jafnrétti:	• temur sér gagnrýna hugsun í greiningu sinni á aðstæðum, • fer eftir reglum í samskiptum sínum við aðra. • tekur tillit til skoðana annarra, • hjálpar og styður við aðra nemendur í gegnum samvinnunám, • eykur víðsýni sína og læsi á aðra menningarheima.
Lýðræði og mannréttindi:	• kemur fram við aðra sitt af virðingu og tillitssemi, • vinnur eftir vinnuferli, frá hugmynd til lokaafurðar, • vegur og metur viðfangsefni sín á gagnrýninn hátt, • temur sér siðfræðileg gildi í umgengni sinni við aðra, • er hvattur til að vera virkur og sjálfstæður í verkefnavali.
Læsi:	• lesi upplýsandi texta og nýtir í verkefnavinnu, • tjáir sig um verkefni sín og notar hugtök sem hann þekkir, • nýtir ýmis hjálpargögn svo sem orðabækur og netmiðla, • vinnur með læsi í viðum skilningi í tungumálum, • þjálfar lesskilning á margbreytilegan hátt, s.s. myndlæsi og miðlalæsi.
Sjálfbærni:	• tekst á við álitamál í ræðu og riti um málefni sem varða nærumhverfi hans, • þróar með sér gagnrýna hugsun og kemur henni til skila.
Sköpun:	• virkir hugmyndaflugið til að finna lausnir við vinnu verkefna, • nýtir hæfileika sína, skapar afurð og vinnur skapandi verkefni.

Hlustun

Leitast er eftir því að nemandi geti skilið einfalt mál er snýr að reynsluheimi hans.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrirmæli, að heilsa og kveðjast, almenn kurteisisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafirnir - Algeng orð og setningar - Litir og myndur - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjavöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skrytlum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Skilið helstu kveðjur og kurteisisorð í samskiptum. - Fylgst með í einföldu hlustunarefni, t.d. söngvum og þulum, - Skilið einföld orð og setningar í tengslum við viðfangsefni sem eru kunnugleg. - Skilið einföld orð í tengslum við viðfangsefni. - Skilið fyrirmæli og leiðbeiningar kennara. - Skilið félaga sína í samskiptum í kennslustund. - Hlustað eftir ákveðnum upplýsingum. - Fylgt þræði í einföldu hlustunarefni, s.s. söngvum, sögum og ævintýrum. - Fylgt eftir einföldum texta með hljóði eða mynd til stuðnings.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Söngur og þulur	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Lesskilningur

Leitast eftir því að nemandi geti lesið og skilið stuttan texta um efni sem snertir daglegt líf, þekktar aðstæður og áhugamál hans.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrimæli, að heilsa og kveðjast og almenn kurteisisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafirnir - Algeng orð og setningar - Litir og myndur - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjarvöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skráttum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Fylgst með í texta og skilið hvað fer fram, t.d. sungið, leikið og lesið með, - Lesið sér til gagns og gamans einfaldan texta og rætt um efni hans með aðstoð kennara.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Söngur og þulur	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Samskipti

Leitast eftir því að nemandi geti haldið uppi einföldum samræðum með eðlilegum framburði, hafi lykilorðaforða og kunni að beita einföldum kurteisisvenjum.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrirmæli, að heilsa og kveðjast og almenn kurteisisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafir - Algeng orð og setningar - Litir og myndir - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjarvöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skráttum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Gefið einfaldar upplýsingar um sjálfan sig og heilsað. - Tekið undir í söng og farið með þulur. - Tekið þátt í samskiptaleikjum. - Tekið þátt í samtalsæfingum. - Tekið þátt í einföldu samtali, spurt og svarað spurningum.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Söngur og þulur - Hópavinnu	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Frásögn

Leitast eftir því að nemandi geti í einföldu máli notað lykilorðaförða og sagt frá og beitt eðlilegum framburði og áherslum.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrirmæli, að heilsa og kveðjast og almenn kurteisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafirnir - Algeng orð og setningar - Litir og mynstur - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjarvöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skrytlum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Tekið þátt í einföldu samtali og sagt frá sjálfum sér, vinum, fjölskyldu og áhugamálum. - Endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt. - Flutt atriði sem hann hefur haft tækifæri til að æfa. - Lýst hlut eða mynd á einfaldan hátt.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Látbragðsleikir - Söngur og þulur - Hópavinna	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Ritun

Leitast eftir því að nemandi geti skrifað og stafsett rétt einföld orð og setningar úr lykilorðaforða og daglega lífi sínu og notað algengustu greinarmerki.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrirmæli, að heilsa og kveðjast og almenn kurteisisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafir - Algeng orð og setningar - Litir og mynstur - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjarvöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skráttum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Skrifað stutt orð og stuttar setningar við myndir, skrifað eftir fyrirmynd orð og einfaldar setningar. - Búið til setningar við mynd. - Stafsett rétt flest algengustu orðin úr efnisflokkum sem fengist er við. - Skrifað texta um kunnulegt efni eftir fyrirmynd. - Skrifað einföld skilaboð, smáskilaboð og tölvupóst.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Látbragðsleikir - Söngur og þulur - Hópavinna	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Menningarlæsi

Leitast eftir því að nemandi geti sýnt fram á að hann þekki og skilji ýmsa þætti er snúa að daglegu lífi og því sem er líkt og ólíkt í eigin menningu.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrirmæli, að heilsa og kveðjast og almenn kurteisisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafirnir - Algeng orð og setningar - Litir og mynstur - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjarvöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skrátlum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Sýnt fram á að hann kann skil á ýmsum þáttum sem snúa að daglegu lífi, s.s. fjölskyldu, skóla, frítíma og hátíðum og áttað sig á hvað er líkt og ólíkt því sem tíðkast í hans eigin menningu. - Sýnt fram á að hann þekkir nokkuð til enskumælandi landa, s.s. landfræðilegrar legu, staðháttu og þekktra staða. - Sýnt fram á að hann áttar sig á að mörg algeng orð í erlenda tungumálinu eru lík og skyld öðrum sem hann þekkir.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Látbragðsleikir - Söngur og þulur - Hópavinna	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Námshæfni

Leitast eftir því að nemandi geti sett sér einföld markmið og lagt mat á námsframvindu með aðstoð kennara.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kynning á námsefni og vinnulagi - Enska víða um heiminn - Einföld kynning á sjálfum sér - Fyrirmæli, að heilsa og kveðjast og almenn kurteisisorð - Hreyfisöngvar og barnavísur - Tölustafirnir - Algeng orð og setningar - Litir og mynstur - Kynning á orðaforða sem tengist jólum og hrekkjarvöku - Fatnaður og fylgihlutir - Stafrófið og stafsetning - Líkaminn og ýmsir algengir sjúkdómar - Fjölskyldan	- Work out og Speak out - Enska með gátum og skrátlum - Námsefni af veraldarvefnum bæði ljósritað og gagnvirkt - Ýmis forrit og spil	Nemandi geti: - Unnið sjálfstætt og/eða í samvinnu við aðra. - Sýnt öðrum tillitsemi. - Nýtt sér algengustu hjálpartæki og tiltækar bjargir. - Beitt sjálfsmati og jafningjamati og veitt sanngjarna endurgjöf.	- Innlögn á orðaforða sem tengist hverju viðfangsefni - Hlustað á einfaldan texta, söngva, rím, þulur og sögur - Nemendur hlusta á og taka þátt í samtölum við samnemendur og kennara - Vinnubækur og ferilmöppur - Myndbönd - Ýmis námsspil og gagnvirkir leikir - Látbragðsleikir - Söngur og þulur - Hópavinna	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Bjargir fyrir kennara og nemendur

- Work out og Speakout
- Enska með gátum og skrátlum
- Náms.is -Play with English og Adventure Island of English Words
- Skólavefurinn Enska: Læsi og orðaforði I
- Starfall.com
- Englishgame.is
- Youtube.com bæði leikir og myndbönd

Íslenska

Traust kunnátta í móðurmáli er meginundirstaða staðgóðrar menntunar. Lestur er öflugt tæki nemenda til að afla sér þekkingar auk þess sem tjáning í ræðu og riti er ein af nauðsynlegum forsendum þátttöku í samfélaginu. Íslenska hefur ákveðna sérstöðu meðal annarra námsgreina skólans. Mál og bókmenntir eru menningarafurð þjóðarinnar sem ber að rækta, virða, njóta og þróa. Gott og ríkulegt talmál er ein meginforsenda samskipta og miðlunar og svo á einnig við um ritmálið sem er miðill sköpunar og birtir nýja þekkingu. Með þeim hætti, meðal annars, gegnir íslenskukennsla því hlutverki að vera miðill hugsunar og eintal skrifara við sjálfan sig ef þörf krefur.

Við lok grunnskóla á nemandi að geta gert sér grein fyrir stöðu sinni og ábyrgð sem málnotanda. Hann á að átta sig á því að þegar skóla sleppir er það á hans ábyrgð að rækta og nýta málið sem tæki til náms, samskipta og þátttöku í lýðræðissamfélagi. Það er réttur hvers manns að öðlast þekkingu og færni í máli. Það skiptir einnig miklu að barn með annað mál en íslensku eigi þess kost að læra íslensku svo vel að það geti tekið fullan þátt í samfélaginu, notið menningar og átt þátt í því að móta hana.

Tímafjöldi á viku: 6 kennslustundir (40 mín)

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun:

Kennsluaðferðir og skipulag í lestri verður unnið eftir blönduðum aðferðum s.s. hljóðaaðferð og orðmyndaaðferð. Ennfremur eru sértækir þættir móðurmálsins, svo sem hljóðvitund, réttiritun, skrift, orðaforði, setningabygging og málfræði tengd inn í ferlið. Nemendum er skipt niður í misstóra hópa sem kallast læsishópar og unnið er með efni og aðferðir sem henta hverjum hóp fyrir sig. Einstaklingsþörfum er þannig mætt í hverjum hópi. Tvisvar á vetri er staðan metin í hópunum og gerðar breytingar ef þurfa þykir. Sérstök áhersla er lögð á að auka færni sérhvers nemanda í öllum þáttum lestrar, lestrarlagi, lestrarhraða, lesskilningi og ritun.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Megintilgangur námsmat er að fylgjast með því hvernig nemendum tekst að ná hæfniviðmiðum, stuðla að námshvatningu, örva nemendur til framfara og meta hvaða aðstoð þeir þurfa. Matið byggist á lykilhæfni í námi sem byggir á grunnþáttum í menntun og áhersluþáttum grunnskólalaga. Lögð er áhersla á fjölbreytt námsmat sem gefur heildstæða mynd af hæfni nemandans og gefur honum færi á að sýna þekkingu, leikni og hæfni. Sjá nánar á Mentor.

Grunnpættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnpætti menntunar í íslensku í 3. bekk

Grunnpáttur	Áherslupættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	fær m.a. verkefni út frá styrkleikum og áhuga sem byggir upp jákvæða sjálfsmynd og heilbrigði.
Jafnrétti:	fær námsefni, kennslu og verkefni út frá færni, getu og þörfum hverju sinni.
Lýðræði og mannréttindi:	- fær tækifæri til að hafa áhrif á eigið nám, velja verkefni út frá áhuga og taka lýðræðislegar ákvarðanir um námið, - lærir að bera ábyrgð á eigin námi og setja sér markmið og leiðir að markmiðunum.
Læsi:	- eflir læsi á margan hátt, m.a. í gegnum yndislestur, ritun og bókmenntir, - þjálfast í að lesa mismunandi texta með gagnrýnni hugsun og leggja skilning í þá út frá eigin þekkingu og reynslu.
Sjálfbærni:	- þjálfast í gagnrýnni hugsun, - er sjálfur ábyrgur í því að skapa gott vinnuumhverfi.
Sköpun:	- vinnur margvísleg verkefni þar sem reynir á uppgötvun, áhuga og ímyndunarafli, - mótar viðfangsefni sín og miðlar þeim til annarra.

Talað mál, hlustun og áhorf

Í lýðræðisþjóðfélagi er brýnt að geta tekið virkan þátt í umræðum af ýmsu tagi þar sem móðurmálið er mikilvægt samskiptatæki. Nauðsynlegt er að geta tjáð skoðanir sínar, hvort sem er í námi, starfi, félagslífi eða einkalífi. Því er mikilvægt að nemendur þjálfist í að segja skipulega frá og gera grein fyrir þekkingu sinni og skoðunum. Kennsla í töluðu máli og hlustun beinist ekki einungis að því að efla samræður og samskipti í skólastofu, heldur einnig að styrkja hæfni nemanda í notkun ýmissa samskiptamiðla, til að mynda netmiðla þar sem töluðu máli og hlustun er beitt. Þar þarf m.a. að fjalla um siðferði í samskiptum og málnotkun.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Talað mál - Hlustun - Áhorf - Munnleg frásögn - Samræður - Samskipta-reglur í hóp	- Sögubókin - Ýmis ljósrituð verkefni - Seigluverkefni - Lestrarbækur	Nemandi geti: - Beytt skýrum og áheyrilegum framburði. - Tjáð sig með aðstoð leikrænnar tjáningar frammi fyrir hópi og staðið fyrir máli sínu. - Sagt frá eftirminnilegum atburði og lýst ákveðnu fyrirbæri. - Hlustað og horft með athygli á upplestur, liekið efni, ljóð og söngva og greint frá upplifun sinni. - Nýtt sér og endursagt efni á rafrænu formi. - Átt góð samskipti, hlustað og sýnt kurteisi.	- Hlustun - Upplestur - Munnlegur flutningur - Samvera - Bekkjarfundir - Leikir - Kynning fyrir foreldra	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Lestur og bókmenntir

Í hugtakinu læsi felst einkum tvennt, lestur og ritun. Á undanförunum árum hefur orðið mikil breyting á þeim kröfum sem samfélagið gerir til lestrarfærni. Það felst einkum í því að sá texti sem ber fyrir augu lesanda er mun fjölbreytilegri en áður og birtist ekki einungis á pappír heldur einnig á rafrænu formi og þá oft samsettur úr rituðum texta, mynd, tákmynd, látbragði, hljóði og hreyfimynd. Það gerir kröfu til þess að textinn sé lesinn gagnrýnum huga og lesandi ráði yfir ýmsum leiðum til skilnings og túlkunar og geti metið með gagnrýnum hætti áreiðanleika upplýsinga. Það er mikilvægt markmið lestrarkennslu að leið nemandans liggja til sjálfstæðis. Góð lestarfærni er undirstaða ævináms og þess að geta aflað sér upplýsinga sem gera kleift að taka virkan þátt í lífi og menningu þjóðarinnar. Íslenskur menningararfur er að verulegu leyti bundinn bókum og þess vegna kynnast nemendur honum best með lestri ýmiss konar bókmennta.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Lestur - Lestrar- - kennsla og - lestrar- - verkefni - Yndislestur - Ýmis konar - bókmenntir - , sögur og - ljóð sem - hæfa aldri - og getu - nemandans	- Lestrarbækur af - leslista - Álfhólsskóla - Bækur af - bókasafni/úr - bókakassa sem - nemendur velja - sér sjálfir - Ýmis verkefni úr - LÆSIS möppu - Ljósrituð - verkefni - Dagblöð	Nemandi geti: - Beitt aðferðum við umskráningu hljóða og stafa þannig að lestur verði lipur og skýr. - Nýtt góðan orðaforða við að skilja texta og ráðið í merkingu orðs út frá samhengi. - Tengt þekkingu sína og reynslu við lesefni í því skyni að ná merkingu þess. - Valið sér lesefni eftir áhuga og þörf og lesið sögur, ljóð og fræðandi efni, sem hæfir lestrargetu, sér til ánægju og skilings. - Lesið ævintýri, sögur og ljóð ætluð börnum. - Beitt hugtökum eins og persónu, söguþræði, umhverfi og boðskap. - Beitt fáeinum algengum hugtökum í bragfræði svo sem rími, kvæði, vísu og ljóðlínu. - Aflað sér upplýsinga úr ýmsum tiltækum gagnabrunnum, svo sem bókum og á rafrænu formi. - Lesið úr tákmyndum og myndrænu efni, svo sem einföldum skýringarmyndum, klortum og myndritum. Rímað.	- Yndislestur - Upplestur - Heimalestur - Víxllestur - Hugtakakort - Heimsóknir á bókasafn	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Ritun

Stöðugt aukast kröfur samfélagsins um að fólk geti skrifað margvíslega texta og tjáð sig skriflega í námi, starfi, félagslífi og einkalífi. Þeir sem hafa gott vald á rituðu máli hafa tök á að miðla efni til annarra. Þeir eru einnig líklegir til að njóta þess sem vel er gert og meta það sem aðrir birta. Með þessum hætti tengjast lestur og ritun. Nemendur þurfa að læra að gagnrýna og endurskoða eigin texta og einnig að taka uppbyggilegri og faglegri gagnrýni frá öðrum og nýta sér hana til að bæta ritsmíðar sínar.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Ritun - Ítalíuskript - Sögugerð og frásagnir - Hugtakakort	- Skrift 2 og 3 - Sögubókin	Nemandi geti: - Dregið rétt til stafs og skrifað skýrt og læsilega. - Nýtt í ritun þekkingu á grunnþáttum í byggingu texta, svo sem upphafi, meginmáli og niðurlagi. - Samið texta frá eigin brjósti, svo sem sögu, frásögn, ljóð eða skilaboð. - Beitt einföldum stafsetningarreglum og notað tiltæk hjálpargögn. - Nýtt sér fyrirmyndir í ritun svo sem af lestri bóka, blaða eða rafræns efnis. - Skrifað texta á tölvu og beitt einföldustu aðgerðum í ritvinnslu. - Skrifað og leyft öðrum að njóta þess með upplestri höundar eða lestri lesanda.	- Ljóðagerð - Fjölbreyttur texti - Sögugerð - Hugatakakort - Skólaskrift - Minnislisti og innkaupalisti - Heimildatexti - Bréfaskriftir	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Málfræði og stafsetning

Færni í notkun tungumáls, bæði móðurmáls og annarra mála, er grundvallaratriði í mannlegum samskiptum. Markmið málfræðikennslu í grunnskóla er að gera nemendur viðræðuhæfa um mál og málfar, gera þá að betri málnotendum og glæða áhuga þeirra á íslensku. Málfræðihugtök koma að gagni þegar rætt er um mál og málnotkun. Þau eru nauðsynleg til þess að hafa full not af orðabókum, handbókum og öðrum gagnabrunnum um mál. Málfræði og kennsla hennar má ekki vera einangrað fyrirbæri í kennslunni heldur virk í athugun á texta og töluðu máli, ekki síst í umfjöllun um texta nemenda sjálfra.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Stafsetning - Stafrófið - Sjónrænn orðaforði - Stór og lítill stafur - Nafnorð - Sagnorð - Lýsingarorð - Samsett orð - Samheiti - Andheiti - Kyn og tala	- Ritrún 2 og 3 - Skinna I - Verkefni frá kennara	Nemandi geti: - Beitt töluðu máli og rituðu af nokkru öryggi og ráðið yfir orðaforða og málskilningi sem hæfir þroska. - Þekkt og fundið helstu einingar málsins, svo sem bókstafi, hljóð, orð, samsett orð og málsgrein. - Raðað í stafrófsröð og gert sér grein fyrir notagildi þess við leit og skipulag. - Gert sér grein fyrir mismunandi hlutverki nafnorða, lýsingarorða og sagnorða. - Leikið sér með ýmis einkenni tungumálsins, svo sem margræðni orða og fundið kyn og tölu. - Búið til málsgreinar og ráðið við að greina málsgreinar í eigin texta. - Greint mun á samnöfnum og sérnöfnum og m.a.a bent á þau í eigin texta. - Leikið sér með orð og merkingu, svo sem með því að ríma og fara í orðaleiki. - Beitt einföldum málfræði og stafsetningarreglum. - Þekkt stóran og lítinn staf. - Þekkt og fundið bókstafi, hljóð, orð og setningar.	- Krossgátur - Ritun eftir upplestri - Námsspil og leikir - Orðaleit - Sóknarskrift - Stafrófsvinna	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Íslenska í 3. og 4. bekk - Handbók kennara
- Skolavefurinn.is
- nams.is
- vigfusina.is
- Læsimappa á sameign kennara
- smarttafla.

Listgreinar

Listir eru einn þeirra grunnþátta sem mótar daglegt líf og er svo samofinn menningu, menntun og velferð hvernar manneskju að oft erum við ekki meðvituð um sérstaka tilvist lista og dagleg áhrif þeirra. Listgreinum er skipt í sviðslistir, þ.e. tónmennt, dans, leiklist og sjónlistir. Listir eru því margar ólíkar greinar þó ýmsilegt tengi þær saman. Áhersla er á sköpun, tækni, fagurfræði og gildi, verkkunnáttu, efnisþekkingu, líkamsbeitingu, túlkun og tjáningu. Í listfræðslu þroska nemendur með sér sjálfstætt gildismat og sjálfstæð vinnubrögð, gagnrýna hugsun og umræðu, sköpun og frumkvæði, ábyrgð á eigin sköpun og þá undirstöðu sjálfbærni, framsetningu, túlkun og tjáningu, menningarlæsi og samfélagsþekkingu, þekkingu á og virðingu fyrir stílum, straumum og stefnum og þá fjölmenningu. Í tónlist og leiklist þjálfar nemendur sérstaklega samvinnu í sköpun og frumkvæði og virðingu í skoðanaskiptum sem stuðlar að aukinni samlíðan, jafnrétti og lýðræðislegum vinnubrögðum. Um leið og hver listgrein er fræðigreinin sem krefst þekkingu grunnþátta tiltekinnar fræðigreinar eru listgreinar einnig góð leið til að læra aðrar námsgreinar.

Tímafjöldi á viku: 3 x 80 mínútur, 6 – 7 vikur í senn.

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Listgreinum er skipt upp í leiklist, tónlist og myndlist. Kennnt er í lotum 6 - 7 vikur í senn, þrisvar sinnum tvöfalda tíma í viku. Nemendur vinna bæði einstaklingslega og í hóp. Kennsluaðferðir eru m.a. bein kennsla, gagnvirk kennsla, uppgötvunarnám, sýnikennsla, leitarnám, hópvinna, og hlutverkaleikir. Lögð er áhersla á samþættingu við aðrar greinar, bóknáms- og list- og verkgreinar. Nemendur vinna með sama viðfangsefnið en nemendur fá verkefni og stuðning við hæfi.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Námsmat byggir á lykilhæfni í námi sem byggir á grunnþáttum í menntun og áhersluþáttum grunnskólalaga. Hæfni, leikni og þekkingu nemenda samkvæmt markmiðum hvernar greinar. Matið byggir á símati og felur í sér sjálfsmat og kennaramat. Matsþættir eru: Vinnusemi og áhugi, frumkvæði og sjálfstæði í vinnubrögðum, vinnubrögð og tækni, umgengni er varðar hegðun, samvinnu og frágang.

Grunnþættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþættir menntunar í listgreinum í 3.bekk

Grunnþáttur	Áherslupættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	• eflir sjálfsþekkingu, innsæi og samlíðan, • eykur vellíðan sína, sjálfstraust, gleði og jákvæðni, • notar rétta líkams- og raddbeitingu, • fær tækifæri til að vinna út frá áhuga og finna hæfileikum sínum farveg, • fær þjálfun í tjáningu, framkomu, sviðsframkomu og framsögn,
Jafnrétti:	• fær tækifæri til að rækta hæfileika sína og þroskast á eigin forsendum, • eflir samskiptafærni sína, temur sér fordómaleysi og leggur sitt að mörkum til samvinnu, • tileinkar sér virðingu fyrir eigin hugmyndum og sköpun sem og annarra, • fer eftir reglum og sýnir ábyrgð og virðingu í samskiptum.
Lýðræði og mannréttindi:	• þjálfar gagnrýna hugsun, • sýnir öðrum virðingu óháð stöðu, stétt, trú, þjóðerni, tungumáli, lífsskoðunum o.s.frv. • geri sér grein fyrir fjölbreyttum tilgangi listarinnar í samfélaginu.
Læsi:	• öðlast læsi á ólíka stíla og stefnur, form og rými, • eflir læsi í tónlist, myndlist, arkitektúr, sjónlistum, leiklist, dansi, • eflir verklæsi; á áhöld og verkfæri og nýtni þeirra og möguleika, • geti tjáð og dýpkað tilfinningar sínar og öðlast skilning og reynslu sem ekki verður færð í orð, • nýtir tækni; tónlistarforrit, myndlistarforrit o.s.frv., til verkefnavinnu.
Sjálfbærni:	• er sjálfstæður í vinnubrögðum og ber ábyrgð á eigin verkefnum, • tileinkar sér fjölbreytta vinnuhætti, • nýti sér efni og aðstæður í nánasta umhverfi, • ber virðingu fyrir umhverfi sínu og þörfum þess.
Sköpun:	• nýtir hæfni, leikni og þekkingu sem hefur verið numin á skapandi hátt, • vinnur frá ferli hugmyndar til afurðar, • sýnir frumkvæði og frumleika við nýsköpun, • tekst á við verkefni og sýnir hæfni sem krefst skapandi, lausnamiðaðrar hugsunar, • eflir fagurfræðilega hugsun og siðferði.

Leiklist og dans

Menntun í leiklist snýst um að þjálfar nemendur í aðferðum listgreinarinnar en ekki síður um læsi á leiklist í víðu samhengi og á að dýpka skilning nemenda á sjálfum sér, mannlegu eðli og samfélagi. Í leiklist fá nemendur tækifæri til þess að setja sig í spor annarra og prófa sig áfram með mismunandi tjáningarform, hegðun og lausnir í öruggu umhverfi í skólanum. Hún styður nemandann í að tjá, móta og miðla hugmyndum sínum og tilfinningum. Leiklist reynir auk þess stöðugt á samvinnu, samskipti, sköpun, tungumál, tjáningu, gagnrýna hugsun, líkams- og raddbeitingu. Allt fer þetta fram í gegnum leik og sköpun. Nemendur beita töluðu máli bæði í spuna og í meðferð skrifaðs leiktexta. Leiklist er list augnabliksins. Leiklistarkennslan getur tekist á við þau mál sem efst eru á baugi í samfélaginu hverju sinni og brenna á nemendum. Þannig skerpist samfélagsvitund þeirra og þeir virkjast til lýðræðislegrar þátttöku. Leiklist er einnig í eðli sínu samþætt listform þar sem allar listgreinar koma saman. Hún nýtist vel til þess að auðga og styrkja kennslu í greinum eins og móðurmáli, samfélagsfræði, sögu og erlendum tungumálum og getur þannig gegnt lykilhlutverki í samþættingu námsgreina og námssviða. Leiklistin felur einnig í sér fjölda leikja og æfinga sem geta krafist mikillar líkamlegrar virkni og útrásar.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Gleði - Tónlist - Raddbeiting - Líkamstjáning - Dans - Spuni - Leikur - Leiksyningar	- Ýmislegt efni og verkefni af netinu - Leiklist í kennslu - Ýmis verkefni sem saminn og/eða útfærð af kennara	Nemandi geti: - Hreyft sig frjálst og í takt við tónlist í samræmi við hreyfinguna eigin líkama. - Tengt saman hreyfingu og tónlist í dansi - Tekið þátt í skapandi dansferli með jafningjum undir leiðsögn kennara. - Tekið virkan þátt í leikrænu ferli í hóp. - Sýnt skólafélögum tillitssemi. - Sýnt samábyrgð og samhug. - Haft metnað fyrir verkefnum. - Sýnt frumkvæði og áhuga. - Lært stuttan texta og flutt hann fyrir áheyrendur. - Sýnt viðeigandi hegðun sem áhorfandi. - Sett saman einfalda leikþætti í samstarfi við jafningja og kennara með skýru upphafi, miðju og endi. - Notað einfalda leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína. - Sett sig í spor annarra í gegnum hlutverkaleik.	- Innlögn - Sýnikennsla - Myndbönd - Leiklist - Leikir - Dans - Kyrrmyndir - Kveikjur - Spuni	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Leiklist í kennslu
- <http://www.leikumaflist.is/>
- <http://www.leikhusid.is/bak-vid-tjoldin/thjodleikur/leiklistaraefingar>
- Leikjavefurinn.is
- Youtube.com
- <http://vefir.nams.is/leikritasmidjan/>

Myndlist

Í myndlist fær nemandinn tækifæri til að tjá sköpunarkraft sinn, tileikina sér tækni og þjálfva verklega hæfni. Nemendur tilfinningu sína fyrir litum, línunum og formum. Nemendur skapa myndverk og hluti og læra ferlið frá hugmynd til lokafturðar.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Teiknun - Litafræði - Uppstilling - Línuteikning - Línur og form - Mynsturgerð - Hönnun - Mótun - Áferð	- Skissubók - Pappír - Blýantar - Þekjultitir - Vatnslitir - Olíupastellitir - Neocolorlitir - Tússlitir - Tússpennar - Trélitir - Leir - Glerungur - Bækur - Myndband	Nemandi geti: - Nýtt ólíkar aðferðir við blýantsteikningar. - Notað hugtök og heiti sem tengjast lögmálum aðferðum verkefna hverju sinni. - Þekkt andstæða liti, heita og kalda virkni ljóss og skuggi í umhverfinu. - Útskýrt og sýnt vinnuferli sem felur í sér þróun frá hugmynd að myndverki. - Þekkt verk valinna listamanna. - Vitað að það eru til mismunandi myndlistartímabil. - Unnið með blandaðri tækni. - Skilið mismunandi tilgang myndlistar og hönnunar. - Sýnt vönduð vinnubrögð og góða umgengni. - Þekkt frumlitina og unnið með litatóna. - Þekkt mismunandi efni til að skapa myndverk. - Þekkt hugtakið myndbygging. - Skilið muninn á nálægð og fjarlægð. - Skilið hugtökin forgrunnur og bakgrunnur. - Talið upp grunnformin og beitt þeim í myndgerð. - Tjáð sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt. - Þekkt hugtökin miðrymi, kyrrð og hreyfing í byggingu myndverka. - Þekkt hlutföll í andliti.	- Innlagnir - Sýnikennsla - Einstaklingsvinna - Samvinna - Sköpun - Verklegar æfingar	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Myndmennt 1 og 2
- Lagarfljótsormurinn
- Bækur um skótísku
- Byggingasaga Fjölva
- Caudí 1 og 2
- Ævintýri H.C. Andersen
- Listasaga abstraktlist
- Street world
- Icelandic street art
- 365 hugmyndir til að teikna

- Myndbönd Bangsimon og félagar og Ávaxtakarfan.

Tónlist

Tónlist er ein elsta og náttúrulegasta tjáningar- og skynjunarleið hverrar manneskju og er því einn grunnþáttur í tilvist hverrar manneskju. Tónlistin er samofin hrynjanda, sköpun, skynjun og tjáningu hvers einstaklings og umhverfis hans. Hún er samofin flestum öðrum þáttum í lífi hvers manns allt frá hjartslætti og lífslukku hvers einstaklings og umhverfis hans, til menningarlegra hátíðarhalda og samfélagslegs notagildis, til tónlistar sem fræðigreinar og listforms hámenningar hvers samfélags. Tónlistin er tungumál tilfinninga og fagurfræðilegrar upplifunar. Tónlist er sjálfstæð fræðigrein sem krefst þekkingar, hæfni og leikni í grunnþáttum. Í því felst þekking grunnþátta tónlistar, hæfni til að nýta þá í eigin sköpun og framsetningu og leikni sem eflir tækni, þroskar fínhreyfingar, samhæfingu og samvinnu hugar, hjarta og handa. Að auki er tónlist samofin öðrum námsgreinum.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Söngur: texti, atkvæði, rythmi, tónþjálfun, samliðan, tjáning, hátíðarhöld og samfélagslegt hlutverk. - Dans og hreyfing : Rythmi, fínhreyfingar, samhæfing, tjáning, framsetning. - Grunnþættir tónlistar: tónlína, tónlegnd, hrynur, styrkleiki, hraði, blær og stíll, tjáning. - Hlustun - Sköpun: kenning, rannsókn, lausnir, afurð/útkoma, mat. - Samspil: tjáning, leikni, fínhreyfingar, samhæfing, þekking á ýmsum hljóðfærum og stílum. - Grundvallarþjálfun í hljóðfæraleik: Tréklukku og málm spil, og ásláttarhljóðfæri. - Menning og samfélagslegt hlutverk: hátíðir, þemu, sýningar, leggja sitt af mörkum til samfélagsins.	- Ýmsar hrynæfingar með hliðsjón af upplýsingum af netinu - Tóndæmi af youtube - Verkefni búin til af kennara í tónsmíð.	Nemandi geti: - Greint grundvallartakttegundir, fundið og klappað í takt við mismunandi lög. - Þekkt mun á grundvallarhugtökum í hrynjing og takti. - Sungið og æft nokkur lög. - Samið einfalda lagstúfa/lög sett upp nótur og takttegundir. - Greint á nokkrum tónlistarstílum með hjálp tóndæma. - Kannast við nokkur þekkt tónskáld og menningarlegt samhengi verka þeirra.	- Hlustað er á mismunandi tóndæmi og stundum skila nemendur verkefni á blaði sem og heimavinnu. - Nemendur fá einnig að spreyta sig á ásláttarhljóðfærum. - Nemendum eru kennd grundvallarnótnaskrif til að rita niður form á lagi sem þau semja. - Nemendum eru kynntir fyrir mismunandi tónlist og hljóðfærum í gegnum spjall, kynningu og	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

- Sýningar: framsetning, framsaga og framkoma. - Margmiðlun og tækni: leikjaforrit, upptökuforrit, hljóðblöndun, framsetning.		- Þekkt mun á styrkleika í hljóði og lýst með eigin orðum. - Túlkað tónlist með eigin orðum á einfaldan hátt (róleg, hröð, draugaleg)	sögulestur(tónlistarævintýri með hljóðdæmum)	

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- tonmennt.is
- tonmennt.com
- Youtube: Nick the Music Man.

Verkgreinar

Megintilgangur með námi í verkgreinum er að allir nemendur kynnist fjölbreyttum vinnuaðferðum þar sem reynir á verkkunnáttu, sköpunargleði, samhæfingu hugar, handa og mörgum öðrum ólíkum tjáningarleiðum. Með náminu fá nemendur tækifæri til að skapa hluti í handverki, vinna með tákni, matarmenningu og líkama. Skapandi starf gefur nemendum tækifæri til að virkja og efla ímyndunaraflíð, þjálfast í að leita lausna og taka ákvarðanir þar sem þeir vege og meta mismunandi valkosti og sjá afrakstur af vali sínu. Í skapandi starfi og lausnaleit getur nemandinn haft áhrif á umhverfið og tekið þátt í að móta menninguna. Verkbekking myndar stóran og fjölbreyttan atvinnuvettvang og því er mikilvægt að nemendur nái að tengja námið við þessa atvinnumöguleika. Námið í verkgreinum getur því hjálpað nemendum að gera sér grein fyrir hvar áhugi þeirra liggur og áttað sig á atvinnu- og námstækifærum. Undir verkgreinar heyrja hönnun og smíði, textílmennnt og heimilisfræði.

Tímafjöldi á viku: 6 kennslustundir (40 mín) á viku, 5-6 vikur í senn.

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun: Kennt er í námslotum þar sem nemendur fá að jafnaði 34 kennslustundir í hverri grein. Nemendum árgangsins er skipti í blandaða hópa. Leitast er við að hafa minnst tvo af hverju kyni úr hverjum bekk í hverjum hópi. Í grunninn er viðfangsefni allra nemendanna það sama en þó getur áherslan og verkefni verið mismunandi eftir gerð hópsins og aðlagð að einstaka nemendum. Einnig eru sérstakir færni tímar fyrir nemendur úr einhverfudeild.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Áherslur í námsmati eru frumkvæði, vinnubrögð og virkni. Símat á vinnu í tímum og verkefnum nemenda. Lögð er áhersla á að veita nemendum sífellda endurgjöf og leiðsögn. Námsmat er í umsögnum.

Grunnpættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnpættir menntunar í verkgreinum í 3.bekk

Grunnpáttur	Áherslupættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	• beitir líkamanum rétt, • fer eftir reglum um ábyrga notkun áhalda og tækja, • vinnur sjálfstætt, • viðhefur góð samskipti og samvinnu, • fær tækifæri til að vinna út frá áhuga, • gerir sér grein fyrir mikilvægi hreinlætis.
Jafnrétti:	• fær tækifæri til að rækta hæfileik sína og þroskast á eigin forsendum án fordóma, • fer eftir reglum og vinnur með jafnrétti að leiðarljósi.
Lýðræði og mannréttindi:	• tileinkar sér almenna kurteisi í samskiptum, • kemur fram af virðingu, • fær tækifæri til að velja verkefni við hæfi og aðlaga að sínu áhugasviði.
Læsi:	• vinnur eftir ferli frá hugmynd til afurðar, • getur tjáð sig á einfaldan hátt um viðfangsefni sitt og notað rétt hugtök, • nýtir sér einfaldar leiðbeiningar og les í vinnuumhverfi sitt.
Sjálfbærni:	• tekur ábyrgð á sjálfum sér, umhverfi sínu og samskiptum, • nýtir vel þann efnivið sem unnið er með, endurvinnsla höfð að leiðarljósi, • gengur vel um stofu, tæki og áhöld, • velur og notar verkfæri sem hæfa viðfangsefni.
Sköpun:	• fær tækifæri til að tjá sig og virkja ímyndunaraflíð, • nýtir fjölbreyttan efnivið á skapandi hátt t.d. með endurnýtingu efna, • virkjar hugmyndaflugið og leitar lausna við vinnu sína, • Setur persónulegan blá á verkefni sín.

Heimilisfræði

Nám í heimilisfræði snýst um næringu og hollustu, matreiðslu og vinnubrögð, matvælafræði, hreinlæti, neytendafræði og umhverfisvernd. Með námi í heimilisfræði er stefnt að því að auðvelda nemendum að takast við daglegt líf og gera þá meðvitaða neytendur í nútímasamfélagi. Lögð er áhersla á að nemandi kynnist undirstöðupáttum í mælingum og læri undirstöðu í vinnubrögðum við matreiðslu og bakstur. Einnig er lagt upp með að nemandi kynnist því hvað er hollt mataræði, hann þekki fæðuhringinn og læri undirstöðupætti í umhverfisvernd.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Fæðuhringurinn/ grænmeti, ávextir og mjólk - Gildi góðs morgunverðar - Hreinlæti/ handþvottur - Uppskriftir - Sykur í drykkjarvörum - Örverur í umhverfinu - Matargerð fyrri tíma - Umhverfisvernd	- Holt og gott 2 - Ýmis áhöld og mælitæki - Matvæli - Verkefni á náms.is	Nemandi geti: - Þvegið sér rétt um hendur. - Gert greinarmun á hollu og óhollu. - Skilið gildi góðrar tannhirðu. - Raðað fæðutegundum í fæðuhring. - Skilið gildi góðra borðsiða. - Útbúið með aðstoð einfaldar og hollar máltíðir. - Farið eftir einföldum uppskriftum og notað til þess einföld mæli- og eldhúsáhöld. - Sagt frá helstu hættum sem fylgja vinnu í eldhúsi. - Unnið einfaldar uppskriftir með aðstoð kennara. - Skilið mikilvægi hreinlætis. - Tjáð sig á einfaldan hátt um jákvæð samskipti við borðhald. - Unnið með matvæli úr grænmetis-, ávaxta-, mjólkur- og kornflokki. - Gert sér grein fyrir mikilvægi umhverfisverndar og flokkunar sorps. - Skilið einfaldar umbúðamerkingar.	- Námsefni útskýrt á ýmsan hátt - Munnlegt - Myndrænt/ myndvarpi, tölvur - Sýnikennsla - Verklegar æfingar - Hópavinna - Sjálfstæð vinnubrögð	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Námsefni útskýrt á ýmsan hátt
- Munnlegt
- Myndrænt/ myndvarpi, tölvur
- Sýnikennsla
- Verklegar æfingar
- Hópavinna
- Sjálfstæð vinnubrögð

Hönnun og smíði

Kennsla í smíði tekur mið af hæfileikum og getu einstaklings og stuðlar að jákvæðu viðhorfi til greinarinnar. Nemendur fá þjálfun í að móta hugmyndir í efni eð þeirri verkætælni og verkþekkingu sem greinin býr yfir. Nemendur vinna verkefni með leiðsögn kennara þar sem leitast er við að efla sköpunarhæfileika og sjálfstraust þeirra og byggja á fyrri reynslu.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Þússun, litun og líming timbur - Negling með hamri - Meðferð brennipenna - Olíuburður - Sögun - Hönnun eigin hlutar	- Trésmíði - Málmsmíði - Glersmíð og fleiri bækur og vinnublöð	Nemandi geti: - Valið og notað nokkur verkfæri sem hæfa viðfangsefni á öruggan hátt. - Gert grein fyrir nokkrum smíðaeffnum sem unnið er með. - Beitt líkamanum rétt við vinnu sína og sýnt rétta notkun hlífðarbúnaðar. - Dregið einfalda skissu og tvívíða teikningu til að útskýra hugmyndir sínar. - Unnið verkefni frá hugmynd að fullunnum hlut með áherslu á form og útlit. - Framkvæmt einfaldar samsetningar, - Greint einfaldar þarfir í umhverfi sínu og rætt nokkrar lausnir. - Valið efni út frá umhverfissjónarmiðum og sagt frá kostum þess að nota efni úr nærumhverfinu. - Sýnt góða nýtingu þeirra efna sem unnið er með.	- Sýnikennsla - Munnlegar leiðbeiningar - Myndrænar leiðbeiningar - Verklegar æfingar	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor..

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Hönnun og smíði I – 4 bekkur
- Google.com
- Smidakennari.is
- woodmagasine.com.
- Legetøj af Træ
- Sjove ting af træ
- Flere sjove ting af træ
- Fugle af træ
- Trælegetøj
- Klip, sy & sav

Textíl

Textíl nám byggist á þekkingu á eðli efna og vinnuferla sem og ríkri hefð fyrir nýtingu og endurnýtingu. Námsgreinin felur í sér bæði hönnun og handverk. Kennsla í textíl byggir á því að þroska og þjálf hug og hönd nemanda, kenna þeim vandvirkni og rétt vinnubrögð. Lögð er áhersla á að efla hugmyndaflug og sköpunarhæfni nemanda, vekja áhuga á textíl og verkmenningu. Í textíl námi þjálfast nemendur í að beita ýmsum áhöldum, umgangast þau og þekki heiti þeirra.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Vélsaumur - Þrjón - Útsaumur	- Efni og verkfæri textílstofu - Verkefni úr hugmyndasmiðju kennara - Vinnulýsingar, uppskriftir og annað efni útbúið af kennara.	Nemandi geti: - Þekkt grunnáhöld greinarinnar og beitt þeim rétt. - unnið eftir einföldum fyrirmælum. - Beitt skærum rétt og klippt út form. - Notað flatt form. - Teiknað/málað/litað í tengslum við textílverkefni. - Saumað auðveld spor. - Unnið einfaldan vefnað. - Þæft kynnst íslenskri ull. - Þrætt nál. - Saumað nokkur einföld útsaumsspor og þekki heiti þeirra. - Gengið frá enda. - saumað saman tvö stykki með þræðispori og/eða tunguspori. - Unnið með eigin teikningu. - Unnið með þrívíð form. - Teiknað eftir fyrirmælum og búið til einfalt snið. - Þekkt grunn sníðavinnu. - Unnið með tvöfalt efni, klippt og saumað saman. - Notað saumavél. - Snúið band.	- Sýnikennsla - Leiðsögn - Innlögn - Hópakennsla - Einstaklingskennsla - Sjálfstæð vinna með leiðsögn - Uppgötvunarnám	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Hugmyndabanki kennara
- Hannyrðir í 3.- 6. bekk
- <http://vefir.nams.is/textilmennt/index.htm>

Samfélags- og náttúrufræði

Samfélags- og náttúrufræðigreinar haldast í hendur og fléttast viðfangsefni þeirra vel saman. Því er kennsla í þessum greinum því samþætt á yngsta stigi. Með slíkri samþættingu fá nemendur heildstæða kennslu í greinunum sem gefur nemendum færi á að öðlast góða tilfinningu fyrir samspili samfélags og náttúru.

Samfélagsgreinar skiptast í sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði, lífsleikni, trúarbragðafræði, jafnréttismál, heimspeki og siðfræði. Þessum námsgreinum er ætlað að efla skilning nemenda á ákveðnum grundvallargæðum mannlegs lífs og skiptingu þeirra, svo sem réttlæti, frelsi, þekkingu, vináttu, virðingu og ábyrgð. Náttúrugreinar skiptast í náttúrufræði, eðlisvísindi, jarðvísindi, lífsvísindi og umhverfismennt. Náminu er ætlað að flétta saman efnisþætti náttúrugreina og viðmið sem varða eflingu ábyrgðar á umhverfinu, vinnubrögð og gildi náttúrugreina, nýsköpun og hagnýtingu þekkingar og getu til aðgerða.

Í samfélags- og náttúrufræði er stuðlað að þekkingu, virðingu, ábyrgð og einstakri upplifun nemenda. Nemandinn er virkjaður til þátttöku í samfélaginu með gildi og reglur þess að leiðarljósi. Markmið kennslunnar er m.a. að stuðla að skilningi nemenda á þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar viðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda, menningar og sögu. Nemendum er gert kleift að nálgast samfélagsleg og siðferðileg álitamál með hjálp samræðunnar og láta afstöðu sína mótast af rökum.

Tímafjöldi á viku: 6 kennslustundir á viku (40mín).

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Unnið með viðfangsefni út frá söguaðferð, nemendur vinna að fjölbreyttum verkefnum ýmist einstaklingslega eða í hóp. Áhersla er lögð á myndræna úrvinnslu og innlögn, virkar umræður og vettvangsferðir. Verkefni eru löguð að þörfum hvers og eins. Stuðningsfulltrúar og þroskaþjálfar koma inn í námshópa þar sem þörf er á.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Megintilgangur námsmat er að fylgjast með því hvernig nemendum tekst að ná hæfniviðmiðum, stuðla að námshvatningu, örva nemendur til framfara og meta hvaða aðstoð þeir þurfa. Matið byggist á lykilhæfni í námi sem byggir á grunnþáttum í menntun og áhersluþáttum grunnskólalaga.

Lögð er áhersla á fjölbreytt námsmat sem gefur heildstæða mynd af hæfni nemandans og gefur honum færi á að sýna þekkingu, leikni og hæfni. Sjá nánar á Mentor.

Grunnþættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþættir menntunar í samfélagsfræði í 3. bekk

Grunnþáttur	Áhersluþættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	- vinnur sjálfstætt og í hóp og sýnir frumkvæði, - fær tækifæri til að vinna út frá áhuga og styrkleika, - beitir grunnfærni og undirstöðuatriðum í vinnubrögðum,
Jafnrétti:	- fer eftir reglum og vinnur með jafnrétti að leiðarljósi, - temur sér gagnrýna hugsun og skoðun, - fræðist um mismunun og forréttindi fólks í víðum skilningi,
Lýðræði og mannréttindi:	- fær tækifæri á að velja verkefni við hæfi, - tekur tillit til skoðana annarra, - kemur fram við aðra af virðingu og ábyrgð, - fær tækifæri til að læra um lýðræði.
Læsi:	- öðlast þekkingu á menningarlausni, svo sem ákveðnum menningarverðmætum og sögulegum staðreyndum, - tjáir sig um verkefni sín og notar hugtök sem tengjast viðfangsefninu, - nýtir tækni sem hentar til verkefnavinnu
Sjálfbærni:	- notar kennslubækur og önnur hjálpargögn við vinnu sína, - sækir sér efni á veraldarvefinn, - tekur þátt í samvinnu,
Sköpun:	- notar margskonar sköpun til að vinna með viðfangsefnið, t.d. í list- og verkgreinum, - nýtir tæknina á skapandi hátt, - virkjar hugmyndaflugið til að vinna að og finna lausnir á verkefnum.

Reynsluheimur og náttúruvernd

Unnið er með samfélagslega þætti, sögu, menningu og félagslegt umhverfi. Einnig þætti er varða náttúruna, lífsskilyrði, umhverfið og náttúruvernd. Leitast er við að auka víðsýni og hæfni nemenda til að skilja veruleikann.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Sveit, borg, dýr - Endurvinnsla - flokkun - Náttúruvernd - Höfuðáttirnar fjórar - Hnit - Mælikvarðar - Jól og páskar	- Ruslaskrímlið - Könnum kortin - Sögurammi um Gunnjónu	Nemandi geti: - Varast hættur á heimili sínu og í nágrenninu. - Þekkt landmótun á Íslandi. - Áttað sig á að hann er hluti af stærra samfélagi. - Nefnt dæmi um einkenni og stöðu Íslands í heiminum í ljósi legu, sögu og menningar. - Sagt frá einkennum og sögu hneimabyggðar. - Þekkt þróun sem hefur auðveldað líf fólks og vinnu, bent á dæmi um áhrif tækni og framkvæmda á mannlíf og umhverfi. - Þekkt sólkerfið okkar í grófum dráttum. - Áttað sig á gildi samhjálpar í samfélaginu. - Sagt frá dæmum um hvernig loftslag og gróðurfar hafa áhrif á hvernig fólk lifir. - Bent á nokkrar mikilvægar stofnanir samfélagsins. - Borið virðingu fyrir náttúrunni, gert sér grein fyrir gildi náttúru og umhverfis og mikilvægi góðrar umgengni. - Áttað sig á hlutverki landakorta og notagildi þeirra. - Sagt frá atburðum og persónum á völdum tímum, sem tengjast nærsamfélaginu. - Velt fyrir sér upplýsingum, gildi þeirra og áreiðanleika. - Komið auga á nokkra þætti em hafa haft áhrif á mannlífið í tímans rás, svo sem umhverfi og skipulag samfélaga. - Sagt frá gerð og mótun íslensk samfélags fyrr og nú. - Sagt frá völdum þáttum og tímabilum í sögu fjölskyldu og heimabyggðar. - Bent á dæmi um hvernig sagan birtist í munum og minningum. - Áttað sig á að trúar- og lífsviðhorf fólks birtast í mismunandi viðhorfum, siðum og venjum.	- Innlögn - Bein kennsla - Hópavinna - Einstaklingsvinna - Umræðuverkefni - Stöðvavinna - Útikennsla - Námsspil - Vettvangsferðir - Söguaðferðin	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

	- Áttað sig á mikilvægi fjölskyldunnar og fjölbreytni fjölskyldugerða í samfélaginu. - Sagt deili á nokkrum frásögnum, helstu hátíðum og siðum kristni og annarra trúarbragða. - Skráð atburði og athuganir, s.s. með ljósmyndum, teikningum og eigin orðum og sagt öðrum frá þeim. - Lýst í grófum dráttum hvernig hreyfing jarðar orskaar dag og nótt. - Lýst áhrifum sólarljóss á umhverfi, hitastig og líkamann. - Farið eftir skóla- og umferðarreglum. - Áttað sig á að holl fæða er samsett úr öllum flokkum fæðuhringsins. - Þekkt húsdýrin og líf í sveit og borg. - Þekkt höfuðáttirnar fjórar. - Fylgst með og skráð upplýsingar um veður í heimabyggð. - Flokkað gerviefni og náttúruleg efni eftir tilurð þeirra.	

Hugarheimur - Sjálfsmynd

Leitast er við að efla sjálfsmynd og auka hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Umhverfisþættir - Tilfinningar - Einstaklingsþarfir - Ástvinamissir	- Zippý - Saman í sátt	Nemandi geti: - Sagt frá sjálfum sér með hliðsjón af búsetu, uppruna, fjölskyldu, siðum og venjum. - Bent á gildi jákvæðra viðhorfa og gilda fyrir sjálfan sig. - Bent á dæmi um hefðbundin kynhlutverk og breytingar á þeim. - Gert sér grein fyrir styrkleikum sínum. - Bent á fyrirmyndir sem hafa áhrif á hann. - Áttað sig á og lýst ýmsum tilfinningum, svo sem gleði, sorg og reiði. - Gert sér grein fyrir þörf sinni fyrir næringu, hvíld, hreyfingu og hreinlæti. - Gert sér grein fyrir að í umhverfinu eru margvísleg áreiti, jákvæð og neikvæð, sem hafa áhrif á líf hans. - Gert sér grein fyrir jafngildi sínu og annarra manna. - Sett sig í spor annarra jafnaldra. - Fylgt reglum og umgengisvenjum í skólanum og samfélaginu. - Tjáð skoðanir sínar og virt skoðanir annarra. - Gert sér grein fyrir mikilvægi hreyfingar, hreinlætis, hollrar fæðu og svefns fyrir heilbrigði og líðan. - Þekkt mannlíkamann, helstu líffæri og einkastaðina sína. - Þekkt sýkla og smitleiðir.	- Innlögn - Bein kennsla - Hópavinna - Einstaklingsvinna - Umræður - Stöðvavinna - Útikennsla - Námsspil - Vettvangsferðir - Söguáferð	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Félagsheimur - Samskipti

Ýmsar æfingar og verkefni til að auka hæfni nemenda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Málamiðlun - Samkennd og sáttfýsi	- Seigluverk efni - Saman í sátt	Nemandi geti: - Tekið þátt í samstarfi og samræðu í jafningjahóp. - Sýnt vináttu tillitsemi og umburðarlyndi. - Hlustað á og greint að, ólíkar skoðanir. - Fyrirgefið. - Borið virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum. - Tjáð þekkingu sína og viðhorf með ýmsum hætti. - Áttað sig á gildi jafnréttis í daglegum samskiptum. - Skilið mikilvægi jafnréttis. - Áttað sig á ýmiss konar afleiðingum athafna sinna. - Sýnt að hann virðir reglur í samskiptum fólks, skráðar og óskráðar, og nefnt dæmi um slíkar reglur. - Farið eftir bekkjarreglum.	- Innlögn - Bein kennsla - Hópavinna - Einstaklingsvinna - Umræður - Stöðvavinna - Útikennsla - Námsþing - Vettvangsferðir - Söguáferð	Námsmatsáferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Litróf kennsluáferðina
- Að mörgu er að hyggja
- Leiklist í kennslu
- Listin að spyrja
- Vísindavefurinn
- Skólavefurinn
- Nams.is
- Leikjavefurinn
- Vefur lýðheilsustöðvar
- Fjölgreindir í skólastofunni
- Youtube.com

Skólaíþróttir

Skólaíþróttir skiptast í íþróttir og sund. Megintilgangur skólaíþróttar er að efla líkamlegt og andlegt heilbrigði og stuðla markvisst að velferð og vellíðan nemenda. Nemendur fræðast um mikilvægi hreyfingar og heilsuefingar. Þeir kynnast fjölbreyttum þjálfunaraðferðum sem auka færni þeirra og þekkingu á eigin líkama. Markmið skólaíþróttar er að efla sjálfstraust og stuðla að betri líkamsvitund og andlegri vellíðan.

Gott líkamlegt ástand og markviss hreyfing hefur jákvæð áhrif á námsárangur barna og unglinga og styrkir þá félagslega. Mikilvægt er að nemendur fái tækifæri til að tengja saman jákvæð áhrif hreyfingar, heilbrigðs lífennis og velferðar til framtíðar. Í skólaíþróttum er leitast eftir því að koma til móts við þarfir, færni og áhugasvið nemenda í samræmi við hæfniviðmið Aðalnámsskrár grunnskóla. Helstu viðfangsefnin eru grunnþjálfun, leikir, vatnsaðlögun, köfun, flot, leikfimi og knattleikir. Rík áhersla er lögð á almenna kurteisi og jákvæð samskipti.

Tímafjöldi á viku: 3 kennslustundir (3x40 mín) á viku.

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Reynt er að nálgast meginmarkmiðin og örva þroskaþættina gegnum fjölbreytta leiki og leikæfingar. Stöðvahringur er kennsluform sem oft er notað.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Símat sem byggir á virkni nemenda, samskiptum, færni og framförum. Nemendur metnir út frá ýmsum þrautum og æfingum. Námsmat í sundi byggir á sundstígunum (I-10).

Grunnþættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnþætti menntunar í skólaíþróttum í 3.bekk:

Grunnþáttur	Áherslupættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	- Áttar sig á gildi næringar og hollrar fæðu, hvíldar og hreyfingar af öllu tagi ásamt hreinlæti, - stundar íþróttir/hreyfingu með ánægju að leiðarljósi, gerir sér grein fyrir mikilvægi hreyfingar og heilbrigðs lífennis, - gerir sér smátt og smátt grein fyrir jákvæðum áhrifum hreyfingar á heilsuna,
Jafnrétti:	- ræktar hæfileika sína og þroskast á eigin forsendum, - fer eftir reglum og vinnur á jafnréttisgrundvelli, - ræktar hæfileika sína og tekur þátt í leikjum án fordóma,
Lýðræði og mannréttindi:	- hefur áhrif á einstaka kennslustundir og verkefnaval, - kemur fram við samnemendur og starfsfólk af virðingu,
Læsi:	- les í aðstæður, skynjar umhverfi sitt, rými og lærir að hlusta á líkama sinn, - fær tækifæri til að ræða um mikilvægi heilbrigðs lífennis,
Sjálfbærni:	- lærir að bera virðingu fyrir náttúrunni og umhverfi sínu, - lærir leiki og miðlar þeim áfram, - getur sagt frá eigin vali á hreyfingu og velur leiki sem höfða til hans og veita honum ánægju,
Sköpun:	- býr til einfalda leiki eða setur saman stutta æfingalotu, - nýtir ímyndunarafl sitt í leik og starfi.

Líkamsvitund, leikni og afkastageta

Áhersla á hreinlæti, grunntækni og uppbyggingu þols.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Grunnþjálfun, leikir, tækni, þol og styrkur	- Boltar - Mörk - Körfur - Dýnur	Nemandi geti: - Gert einfaldar æfingar sem reyna á jafnvægi, þol og samhæfingu. - Tekið þátt í einföldum boltaleikjum. - Tekið þátt í einföldum stöðluðum prófum.	- Innlagnir - Umræður - Sýnikennsla - Verklegar æfingar	Námsmats- aðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum

- Undirstöðuatriði í helstu íþróttagreinum oft með leikrænum hætti - Leikur í vatni, aðlögun og flotæfingar, öndun, skriðsundsfótatök, skólabaksund baksundfótatök og köfun. - Hreyfiþroski - Samhæfing - Hreyfifærni - Liðleiki - Leikir og leikreglur - Íþróttagreinar innan ÍSÍ.	- Útiþróttir - göngur/hlaup, leikir og þrautir - Inniþróttir - áhöld/tæki sem þarf að nota fyrir helstu íþróttagreinar - Sundfit - Kútar - Kafdót - Flá - 3.sundstig	- Tekið þátt í fjölbreyttum leikjum sem efla sjálfstraust og viljastyrk. - Tekið þátt í ýmiss konar útivist og ratað um skólaumhverfi sitt. - Sýnt færni í að fara eftir settum leikreglum í hóp- og einstaklingsíþróttum. - Gert sér grein fyrir mikilvægi hreyfingar, umhirðu líkamans og hreinlætis. - Farið eftir umgengisreglum tekið tillit til annarra og upplifað skólaíþróttir á jákvæðan hátt. - Tekið þátt í ýmiss konar útivist og ratað um skólaumhverfi sitt. - Sýnt öryggi og sjálfstæði í vatninu og upplifað sundíþróttina á jákvæðan hátt. - Tekið þátt í leikjum og æfingum sem efla skynfæri líkamans og auka vatnsaðlögun. - Sýnt grunnþætti í skriðsundi, bringusundi, skólasundi og baksundi. - Synt 25m bringusund. - Synt 15m skólabaksund - Synt 12m skriðsund með/án hjálpartækja - Synt 12m baksund með/án hjálpartækja - Gert flugsundsfótatök með/án hjálpartækja. - Staðið í botni. - Andað að sér og frá sér í kafi 10 sinnum. - Flotið á bringu og baki. - Gengið með andlit í kafi 2,5 metra. - Gert bringusundsfótatök við bakka með/án hjálpartækja - Hoppað af bakka. - Gert skriðsundsfótatök á bringu og baki. - Synt 6m skriðsund með andlit í kafi með/án hjálpartækja. - Synt 6m baksund með/án hjálpartækja. - Kafað eftir hlut í 1,5m dýpi.	- Hópavinna - Einstaklingsvinna - Sjálfstæð vinnubrögð	viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Félagslegir þættir

Áhersla á samskipti í gegnum leiki.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Kurteisi - Hegðun - Samskipti - Umgengni - Virðingu - Reglur - Stundvísi	- Innlögn og fræðsla frá kennurum og einnig leikir sem tengjast viðfangsefninu	Nemandi geti: - Farið eftir settum leikreglum bæði í hóp- og einstaklingsæfingum. - Gert sér grein fyrir eigin líkamsvitund og einkastöðum líkamans. - Tekið þátt í fjölbreyttum leikjum sem efla sjálfstraust og viljastyrk. - Farið eftir umgengisreglum, tekið tillit til annarra og upplifað skólaíþróttir á jákvæðan hátt.	- Innlagnir - Umræður - Sýnikennsla - Verklegar æfingar - Hópavinna - Einstaklingsvinna - Sjálfstæð vinnubrögð	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Heilsa og efling þekkingar

Áhersla á fræðslu um næringu og heilbriggt líferni.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Hreinlæti - Kynvitund - Einföld hugtök sem snúa að líkamlegri áreynslu. - Helstu líkamshlutar	- Innlögn og umræður	Nemandi geti: - Skýrt mikilvægi hreinlætis í tengslum við íþróttir og sundiðkun. - Útskýrt líkamlegan mun á kynjum. - Notað einföld hugtök sem tengjast sundiðkun, íþróttum og líkamlegri áreynslu. - Þekkt helstu líkamshluta, magn- og afstöðuhugtaka og hreyfinga. - Sett sér einföld þjálfunarmarkmið í íþróttum og heilsurækt og unnið að þeim. - Sótt og unnið úr einföldum upplýsingum varðandi íþróttir. - Gert einfaldar talningar og mælingar í leikjum. - Tekið þátt í gömlum íslenskum leikjum og æfingum. - Tekið þátt í útivist og búið sig til útiveru með tilliti til veðurs. - Ratað um skólahverfi sitt og þekkt göngu- og hjólaleiðir nærumhverfisins.	- Innlagnir - Umræður - Sýnikennsla - Verklegar æfingar - Hópavinna - Einstaklingsvinna - Sjálfstæð vinnubrögð	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Öryggis og skipulagsreglur

Áhersla á að læra og fylgja þeim reglum sem eru í gildi á íþrótt- og sundstöðum.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Öryggis og umhverfisreglur	- Innlögn og umræður - Veggspjöld og upplýsingaskilti	Nemandi geti: - Farið eftir öryggis- umgengisreglum sundstaða og íþróttahúsa. Gert sér grein fyrir mikilvægi öryggis- og umgengisreglna.	- Innlagnir - Umræður - Sýnikennsla - Verklegar æfingar	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- Skólaíþróttir/skólasund
- Þjálfun, heilsa, vellíðan
- Leikjavefurinn.is
- arnthorr.tripod.com

Stærðfræði

Stærðfræðin hefur verið mikilvægur hluti menningarinnar frá upphafi. Verkefni stærðfræðinnar eru að finna, skapa, tjá og útskýra reglur, lögmál, kerfi og mynstur. Í aldanna rás hafa hugtök og táknmál um stærðir, rými og reglur þróast í stöðugri viðleitni mannsins til að ná meiri stjórn á aðstæðum sínum og auka getu sína til aðgerða. Megintilgangur náms í stærðfræði er að nemendur öðlist alhliða hæfni til að nota stærðfræði sem lifandi verkfæri í fjölbreyttum tilgangi og við ólíkar aðstæður. Í stærðfræðinámi þurfa nemendur að þróa með sér hæfni til að setja fram og leysa viðfangsefni, ígrunda ólíkar aðferðir og líkön sem nýtast við lausnir þeirra og leggja mat á niðurstöður.

Tímafjöldi á viku: 5 kennslustundir (40 mín).

Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í stærðfræði er notast við fjölbreyttar kennsluáðferðir. Nemendur fá innlagnir frá kennurum, taka þátt í umræðum, fá þjálfun í notkun reikniaðgerða og rökhugsun. Nemendur vinna einstaklingslega, í pörum eða í hópum. Námsárinu er skipt upp í ákveðna námsþætti sem nemendur vinna að hverju sinni. Árgangurinn vinnur þannig með sama viðfangsefnið á sama tíma en nemendur eru með einstaklingsmiðuð verkefni eftir getu, færni, áhuga og virkni. Einnig er unnið að ákveðnum þemaverkefnum nokkrum sinnum yfir veturinn. Sérkennarar og stuðningsfulltrúar sinna kennslu í minni hópum þar sem þurfa þykir.

Námsmat og námsmatsaðlögun

Eins og fram kemur í Aðalnámsská grunnskóla er mat á hæfni og framförum nemenda reglubundinn þáttur í skólastarfi og órjúfanlegur frá námi og kennslu. Megintilgangur námsmat er að fylgjast með því hvernig nemendum tekst að ná hæfniviðmiðum, stuðla að námshvatningu, örva nemendur til framfara og meta hvaða aðstoð þeir þurfa. Matið byggist á lykilhæfni í námi sem byggir á grunnþáttum í menntun og áhersluþáttum grunnskólalaga. Lögð er áhersla á fjölbreytt námsmat sem gefur heildstæða mynd af hæfni nemandans og gefur honum færi á að sýna þekkingu, leikni og hæfni. Sjá nánar á Mentor.

Grunnpættir menntunar

Eftirfarandi áherslur eru skilgreindar fyrir grunnpætti menntunar í stærðfræði í 3. bekk

Grunnpáttur	Áherslupættir Nemandi:
Heilbrigði og velferð:	fær tækifæri til þess að vinna út frá styrkleikum og áhuga,
Jafnrétti:	fær námsefni og kennslu miðað við getu og færni,
Lýðræði og mannréttindi:	- ber ábyrgð á eigin námi, - hefur tækifæri til að velja um einstök verkefni, - þróar með sér hæfni til að rökstyðja og leggja mat á rökstuðning annarra með hjálp stærðfræðinnar,
Læsi:	- kynnist hugtökum stærðfræðinnar, - öðlast færni í að lesa og skilja fjölbreytt stærðfræðiverkefni,
Sjálfbærni:	hugar að eigin velferð og annarra,
Sköpun:	tjáir sig á fjölbreyttan hátt, t.d. með teikningum, myndum, töflum og myndritum.

Að geta spurt og svarað með stærðfræði

Að nemandi geti tekið þátt í samræðum um spurningar og svör sem eru einkennandi fyrir stærðfræði.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Að geta spurt og svarað með stærðfræði	- Sproti 3a og 3b nemenda og verkefnabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Tekið þátt í samræðum sem eru einkennandi fyrir stærðfræði. - Leyst stærðfræðiþrautir sem gefa tækifæri til að beita innsæi, notað áþreifanlega hluti og eigin skýringamyndir. - Sett fram, meðhöndlað og túlkað einföld reiknilíkön, talnalínur, teikningar og myndrit sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Að kunna að fara með tungumál og verkfæri stærðfræðinnar

Nemandi geti leyst fjölbreyttar stærðfræðiþrautir sem tengjast umhverfi hans og daglegu lífi.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Að kunna að fara með tungumál stærðfræðinnar	- Sproti 3a og 3b nemenda- og æfingabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Notað myndmál, frásögn og texta jafnhliða táknmáli stærðfræðinnar og unnið með innbyrðis tengsl þeirra. - Túlkað og notað einföld stærðfræðitákn, þar með talið tölur og aðgerðamerki og tengt þau við daglegt mál. - Notað hentug verkfæri, þar með talin hlutbundin gögn, talnalínu, vasareikna og tölvur við vinnu sína. - Tekið þátt í samræðum er tengjast stærðfræðinni.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Vinnubrögð og beiting

Nemandi geti túlkað og notað einföld stærðfræðitákn og tengt þau við daglegt líf. Einnig að nemandi þjálfist í að nota mismunandi hjálpargögn við lausnir verkefna.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Vinnubrögð og beiting	- Sproti 3a og 3b nemenda- og æfingabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Notað fjölbreyttar leiðir til úrlausna, t.d. teikningu. - Unnið einn og í samvinnu við aðra. - Kynnt niðurstöður sínar. - Rannsakað, greint, túlkað, gert tilraunir og sett fram tilgátur og fundið lausnir á viðfangsefnum stærðfræðinnar. - Notað stærðfræði til að finna lausnir á verkefnum sem takast þarf á við í daglegu lífi og gerir sér grein fyrir verðgildi peninga.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Tölur og reikningur

Að nemandi geti framkvæmt útreikninga með náttúrulegum tölum og unnið með þær. Einnig að nemandi nái góðum tókum á helstu hugtökum stærðfræðinnar.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Tölur og reikningur	- Sproti 3a og 3b nemenda- og æfingabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Þekkt hugtakið summa/samlagning. - Kunnað á skifu- og tölvuklukku. - Notað tugakerfisríthátt (sætisgildin eining, tugur og hundrað) - Unnið með tímatal (daga, vikur, mánuði) - Geymt tug og hundrað. - Gefið dæmi um og sýnt hvernig einföld brot og hlutföll eru notuð í daglegu lífi. - Kunnað margföldunartöfluna. - Kynnst tugabrotum. - Þekkt hugtakið mismunur/frádráttur. - Þekkt hugtakið margföldun/margfeldi. - Þekkt hugtakið deiling/deiliheiti. - Þekkt hugtökin stærra en/minna en og færri en/fleiri en. - Þekkt aðgerðarmerkin + - = . - Þekkt aðgerðarmerkin: • x < > - Þekkt tölurnar 0 – 100. - Skrifað fyrstu 20 tölurnar. - Lagt saman tölur upp í 20. - Dregið frá með tölum upp í 20. - Kynnst notkun vasareiknis. - Nýtt sér einföld tölvuforrit. - Lagt saman tölur upp í 100. - Dregið frá með tölum upp í 100. - Sett upp einföld dæmi. - Notað talnalínu til að kynnast reikniaðgerðum. - Þekkt sléttar tölur og oddatölur. - Tekið til láns, tug og hundrað. - Námundað að næsta tug og hundraði.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Algebra

Að nemandi geti gefið dæmi og sýnt hvernig einföld brot og hlutföll eru notuð og leyst dæmi með óþekktum stærðum.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Algebra	- Sproti 3a og 3b nemenda- og æfingabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Notað einfaldar eyðufyllingar, þ.e. með jöfnum ($1 + \_ = 2$). - Notað bókstafi fyrir tölur - Unnið með talnamynstur - Teiknað mynstur og lokið við mynstur. - Þekkt hlutföllin, helmingur, þriðjungur og fjórðungur.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Rúmfræði og mælingar

Að nemandi geti áttað sig á reglum í mynstrum, speglað og hliðrað flatarmyndum. Einnig getur nemandi unnið með einfaldar mælingar.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Rúmfræði og mælingar	- Sproti 3a og 3b nemenda- og æfingabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Notað hugtök úr rúmfræði, s.s. form og stærðir til þess að tala um hluti og fyrirbrigði í daglegu lífi og umhverfi sínu. - Þekkt helstu mælieiningar og notkun (m, l og g). - Unnið með mælikvarða og lögun. - Unnið með ummál, flatarmál, rúmmál, þyngd og hitastig. - Þekkt hnit og teikna í hnitakerfi. - Speglað og hliðrað flatarmyndum. - Borið saman niðurstöður mismunandi mælinga og túlkað niðurstöður sínar. - Lesið úr súluritum og töflum. - Þekkt einfaldar tegundir horna og hyrninga. - Þekkt ferhyrning, þríhyrning og hring. - Þekkt ferstrending, sívalning og kúlu. - Kynnst mælingum með óstöðluðum mælieiningum t.d. kubbum. - Notað reglustiku, málband og sentikubba. - Minnkað og stækkað flatarmyndir.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Tölfræði og líkindi

Að nemandi geti talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit.

Viðfangsefni	Námsefni	Hæfniviðmið	Leiðir	Mat
- Tölfræði og líkindi	- Sproti 3a og 3b nemenda- og æfingaabók - Eining 5 og 6 - Viltu reyna svartur og blár - Í undirdjúpunum - Vasareiknir - Tölvur, tölvuforrit og gagnvirkir vefir	Nemandi geti: - Safnað gögnum í umhverfi sínu og um eigið áhugasvið. - Talið, flokkað og skráð, lesið úr niðurstöðum sínum og sett upp í einföld myndrit. - Búið til og lesið úr súluritum. - Tekið þátt í umræðum um tilviljanir og líkur, s.s. hvað er líklegt að muni gerast og hvað er tilviljunum háð. - Gert einfaldar tilraunir með líkur og borið skynbragð á áhrif þeirra í spilum.	- Umræða og rökræða. - Einstaklings-, hópa- og paravinna - Þrautalausnir - Stöðvavinna - Útikennsla - Gagnvirk kennsla	Námsmatsaðferðir grundvallast af hæfniviðmiðum viðkomandi námsgreinar. Sjá nánar á Mentor.

Þjargir fyrir kennara og nemendur

- nams.is
- skolavefurinn.is
- Þrautir og annað námsefni.
- Ýmis hjálpargögn sem nota má í kennslu svo sem segla myndir fyrir töflu, tappa, peninga, kubba, bönd, teygjur, bréfakemmur, spegla og fl.
- Námsspil
- Gagnvirk verkefni t.d. eins og Sproti í Noregi og nams.is
- Stærðfræðiverkefni af netinu